

han mener er mere formaalstjenligt for ham, og saa overlader han det jordløse Hus til Kreditforeningen, som har givet ham det lille Laan. Værsgo, siger han, jeg kan ikke klare mine Forhold længere end for det Hus, som jeg nu er i Besiddelse af. Nu maa I værsgo overtage det Hus, jeg har ejet tidligere, jeg kan ikke klare mine Renter. Og saaledes bliver det de bestaaende Kreditforeninger, som komme til at bære det Tab, som her er paadraget Samfundet.

Man maa nu undersøge, om der er noget at gøre for at raade Bod paa dette Forhold, for i Virkeligheden er Samfundet Skyld i det Tab, som de hidtilværende Ejere baade af jordløse Huse og af Huse med Jordtilliggende paa denne Maade lide. Og vi skulle ogsaa nok faa at se, efterhaanden som der oprettes flere og flere Statshusmandsbrug, at det vil blive en Samfundskræftskade. Thi de, som have ejet Huse, før vi fik Loven om Jordlodder for Landarbejdere, maa se, at deres Ejendomme forringes, fordi disse ikke kunne afhændes, da der ikke er Liebhave til dem. Og de ere jo ikke i Stand til at opnaa Laan af Statskassen til samme billige Rente som de, der herefter faa Statslaan. Man hører ogsaa, at der ofte bliver sagt, at der burde gøres noget i Retning af, at den anden Klasse Husmænd kunde faa de samme billige Laan, som Staten giver Husmænd med Jord i Henhold til Loven om Huslodder for Landarbejdere. Men det er en Opgave, som Staten ikke kan blive ved at løse paa denne Maade. Vi kunne ikke blive ved at laane Penge til 3½ pCt. eller 4 pCt. og saa igen laane dem ud til Samfundsborgere til billigere Rente, for saa skal jo det øvrige Samfund bære det Tab, der lides ved, at man hjælper dem, der faa de billige Laan og komme i Besiddelse af den nye Klasse af Ejendomme, som herved oprettes. Og Samfundet skal desuden bære den forøgede Administrationsudgift, idet disse Laan ikke alene udlaanes til en billigere Rente, end Staten selv laaner Pengene til, men denne administrerer ogsaa Laanene gratis.

Det var dette Forhold, som jeg mener burde fremdrages her i Tinget, og jeg vil henstille, at man — som det blev fremdraget af det ærede Medlem for Vejle Amts 4de Valgkreds (N. C. Jensen) — i Stedet for at blive ved med at fortsætte Oprettelsen af Husmandsbrug slaar ind paa en anden Vej. Husmandsbrug ere jo i Virkeligheden hele den politiske Lejrs Kæledægge, kan man gerne sige. Disse Husmandsbrug

oprettes egentlig med Sympati fra omtrent alle Sider af Lovgivningsmagten. Men jeg kan alligevel være enig med det ærede Medlem for Vejle Amts 4de Valgkreds i, at der her er Forhold, som trænge til Retelse, og jeg vil henstille, om det ikke, i Stedet for at man fortsætter paa denne Vej, muligvis kunde være rigtigt at se, om der ikke kunde findes en anden Form for Udlaan, enten det saa bliver en Løsning ad Kreditforeningsvejen, eller det bliver en anden Løsning, der skal findes. Det skal nok vise sig i Tidens Løb, at der trænges til en Reform endnu en Gang paa dette Omraade. Dermed skal ikke være sagt, at jeg er en Modstander af, at der skaffes Jord til Landarbejderne eller andre, som mene at se deres Fordel ved at komme i Besiddelse af et saadant Husmandsbrug. Vi vide, at der hos næsten ethvert Menneske findes en Attraa efter at komme til at eje noget, saa at han kan sige: Her paa dette Omraade er det mig, som raader, her kan jeg indrette mit Arbejde, som jeg har lyst til, og som jeg mener er formaalstjenligt for mig. Dette attraas af mange Mennesker og navnlig af de ubemidlede Samfundsmedlemmer, som hidtil ikke have kunnet komme i Besiddelse af noget, de kunne kalde deres eget.

Der kunde være meget endnu at fremdrage paa dette Omraade, men da der nu er talt længe og i mange Dage, skal jeg ikke yderligere brede mig med Hensyn til dette Spørgsmaal. Men der er enkelte andre Ting, jeg vil tillade mig at henlede Tingets Opmærksomhed paa. Trafikministeren er, enten han tilhører det ene eller det andet Parti, den Minister, som man kan kalde Landets populæreste Minister. Der er neppe et eneste af Tingets Medlemmer, som har Krav at frembære, uden at han ogsaa har et Krav til den højtærede Minister for offentlige Arbejder. Ogsaa jeg vil gaa i samme Skure og henstiller til den højtærede Minister at tage under Overvejelse, om han ikke kunde søge at reformere lidt indenfor et Par enkelte Grene af den Administration, han i særlig Grad skal varetage. Det er ikke noget stort Krav, jeg vil fremføre, og jeg er ogsaa vis paa, at det vil kunne imødekommes, uagtet der af den højtærede Finansminister er udtalt, at der skal spares, idet det egentlig er et Krav, hvis Opfyldelse ikke koster Penge. Det drejer sig om 2 Klasser af Arbejdere ved de danske Statsbaner. De ere paa en vis Maade ikke fast ansatte under Etaten, men mange af dem gaa der alligevel Aar ud og Aar